

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6720/2021
14.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина председника већа, Гордане Комненић, Драгане Миросављевић, Мирјане Андријашевић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Данко Меловић, адвокат из ..., против тужене Општине Аранђеловац, чији је законски заступник Општински правобранилац Општине Аранђеловац и умешача на страни тужене ПУ „Дуга“ Аранђеловац, чији је пуномоћник Општински правобранилац Општине Аранђеловац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Пожаревцу Гж 474/21 (2016) од 27.05.2021. године, у седници одржаној 14.12.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Пожаревцу Гж 474/21 (2016) од 27.05.2021. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Пожаревцу Гж 474/21 (2016) од 27.05.2021. године и пресуда Основног суда у Аранђеловцу П 1073/16 од 06.11.2018. године и предмет враћа Основном суду у Аранђеловцу на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П 1073/16 од 06.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужна да јој на име накнаде штете због више плаћеног учешћа у цени целодневног боравка детета у предшколској установи за период од 01.06.2013. године до 31.05.2014. године плати од по 1.900,00 динара за сваки месец појединачно за наведени период, са законском затезном каматом. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев и обавезана је тужилца да туженој и умешачу на страни тужене на име стеченог без основа због мање плаћене накнаде за коришћење услуга целодневног боравка за дете ББ у периоду од априла 2013. године закључно са мајем 2014. године плати укупно 11.394,57 динара, са законском затезном каматом од 02.11.2017. године (као дана вештачења) до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да на име трошкова поступка туженој и умешачу на страни тужене исплати 20.250,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Гж 474/21 (2016) од 27.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су, као неосновани захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи у смислу члана 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног прав и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), док је ставом два истог члана прописано да о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП, оценио да је ревизија тужиле изузетно дозвољена, ради уједначавања судске праксе, с обзиром на правни став усвојен на Седници грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 09.02.2016. године, као и да је овај суд у више својих одлука изразио став у погледу основаности захтева у идентичним чињенично правним ситуацијама.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374, став 2, тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са ПУ „Дуга“ закључила уговор о вршењу услуга поводом целодневног боравка детета у овој предшколској установи. Наведеним уговором тужила се обавезала да за пружене услуге плаћа учешће у економској цени у висини утврђеној Одлуком о цени услуга, која је износила 4.500,00 динара месечно почев од дана закључења уговора. Одлуком СО Града Аранђеловца од 28.04.2009. године утврђена је цена услуга у ДУ „Дуга“ на основу члана 143. Закона о основама система образовања и васпитања, Правилника о мерилима за утврђивање цена услуга у дечијим установама и члана 22. Статута. Чланом 1. наведене Одлуке утврђена је висина цене услуга за целодневни боравак деце у висини од 3.000,00 до 4.500,00 динара месечно по детету у зависности од нето прихода по члану домаћинства. СО Аранђеловац је 16.07.2014. године на основу члана 50. став 2. Закона о предшколском образовању и васпитању донела Одлуку о цени услуга и регресној скали за боравак деце у ПУ „Дуга“ и утврдила економску цену у висини од 22.397,00 динара месечно по детету, уз учешће корисника од 16,07% до 24,11%, у зависности од висине прихода по члану домаћинства. Из налаза и мишљења судског вештака финансијске области произлази да је у периоду од 01.04.2013. године до 31.07.2014. године тужила мање платила 11.394,57 динара, применом Одлуке од 28.04.2009. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили, као неоснован захтев тужиле, а усвојили противтужбени захтев тужене и обавезали

тужиљу да туженој због мање плаћене накнаде за коришћење услуга целодневног боравка за дете у периоду од априла 2013. године закључно са мајем 2014. године плати 11.394,57 динара, са каматом од 02.11.2017. године до исплате.

По оцени Врховног касационог суда, основани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, и да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Тужиља је тужбом тражила да се утврди да јој је нанета штета због више плаћеног учешћа у цени целодневног боравка детета у предшколској установи у периоду од 01.04.2013. године до 01.07.2014. године у висини од по 1.900,00 динара месечно, и да се обавезе тужена да јој врати више наплаћени износ са каматом.

Одлуком СО Града Аранђеловца од 28.04.2009. године утврђена је цена услуга у ДУ „Дуга“ за целодневни боравак деце у висини од 3.000,00 – 4.500,00 динара по детету у зависности од нето прихода по члану домаћинства, на основу члана 143. Закона о основама система образовања и васпитања, Правилника о мерилима за утврђивање цене услуга у дечијим установама и члана 22. Статута. Следећу одлуку СО Аранђеловац донела је тек 16.07.2014. године на основу члана 50. став 2. Закона о предшколском образовању и васпитању, којом је утврдила економску цену у износу од 22.397,00 динара, уз учешће корисника услуга од 16,07% до 24,11%, у зависности од висине прихода по члану домаћинства.

Законом о основама система о образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 72/2009) чланом 155. прописан је начин финансирања делатности установе, а између осталог да се средства за финансирање утврђују на основу економске цене, а да ближе услове и мерила за њено утврђење прописује министар. Чланом 159. прописано је између осталог да се у буџету у јединицама локалне самоуправе обезбеђују средства за остваривање делатности предшколског васпитања и образовања у висини од 80% од економске цене по детету, док је чланом 180. прописано да ће се члан 155. постепено примењивати почев од школске 2011/2012 годину, а да ће се примењивати на све почев од школске 2014/2015 године.

Законом о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/2010) чланом 9. Прописано је да јединица локалне самоуправе оснива предшколску установу, док је чланом 50. прописано да родитељ детета учествује у обезбеђивању средстава за остваривање делатности предшколске установе у висини од 20% од економске цене по детету, а да одлуку о висини цене доноси оснивач.

Имајућу у виду да је тужиља са предшколском установом закључила уговор о пружању услуга на основу ког је предшколска установа наплаћивала цене услуга тужиљи, а да је Одлуком СО Града Аранђеловца од 28.04.2009. године утврђена висина цене ове услуге, то је правилан закључак нижестепених судова да је у овој парници пасивно легитимисана тужена Општине Аранђеловац.

Тужена је Одлуком од 28.04.2009. године утврдила цену услуга у ДУ „Дуга“, па како су након доношења ове Одлуке донети Закон о основама система образовања и васпитања и Закон о предшколском васпитању и образовању, којима је прописано да се средства за финансирање утврђују на основу економске цене, а да ближе услове и

мерила за њено утврђење прописује министар, као и висина учешћа у цени јединице локалне самоуправе, то следи да Одлука тужене од 28.04.2009. године није у складу са наведеним законима. С обзиром да су нижестепени судови на основу налаза и мишљења судског вештака утврдили да је тужила у периоду од 01.04.2013. године до 31.07.2014. године платила мање на име цене за извршене услуге, који је свој налаз и мишљење засновао на Одлуци тужене од 28.04.2009. године, а не на напред наведеним законима, то следи да су нижестепени судови због погрешне примене материјалног права погрешно утврдили чињенично стање, због чега су нижестепене пресуде укинуте. Одлука нижестепених судова је и у супротности са правним ставом усвојеним на Седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 09.02.2016. године, према ком правном ставу решење јединице локалне самоуправе о цени услуга целодневног боравка деце у предшколској установи није општи правни акт и не подлеже оцени уставности односно законитости из члана 63. Закона о Уставном суду.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступајући по примедбама, а ради правилне примене материјалног права правилно и потпуно утврдити чињенично стање, применом одредби Закона о предшколском васпитању, Закона о основама система образовања и васпитања и Правилника о мерилима за утврђивање цене услуга у дечијим установама, након чега ће донети одлуку о тужбеном и противтужбеном захтеву.

Како су укинуте и другостепена и првостепена пресуда и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, укинута је и одлука о трошковима поступка, с обзиром на то да ће се о трошковима поступка поводом ревизије као и о другим трошковима одлучити у коначној одлуци, применом члана 165. став 3. ЗПП.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 404. и 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић